ANUL III. — No. 11
1 APRILIE 1927.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
și în românul necinstit și înstrăinat!“

ÎNFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țărei 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei.
In streinătate 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZĂR ISAICU
Prim Redactor: CAIUS BARDOȘI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CLUJ, STR. BOB No. 7.

TIPOGRAFIA „DACIA“
CLUJ, C. VICTORIEI 7.

ANUL III. — Nr. 11 1 APRILIE 1927

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

Alt caz de aplicare a „Protocoalelor[1]“

In mai multe articole din „Infrăţirea Românească“ am arătat cum se aplică „Protocoalele“ în diferite ramuri de activitate: cum „anumita presă“ cu pretinsa ei „democraţie dezinteresată“ lucrează exact după indicaţiile date în faimosul document; cum literatura pornografică execută pe altă cale sfaturile destructive ale „Inţelepţilor Sionului“; cum punctul din programul lor: *„noi avem interesul ca rasa creştinilor să degenereze“* se înfăptueşte prin lăţirea alcoolismului, care prăpădeşte sistematic toată puterea fizică şi morală a ţărănimei noastre. Nici un om de bună credinţă nu va încerca să clătine temeinicia argumentaţiei, care probează că faptele denunţate se află în acelaş raport faţă de „Protocoale“, cum stă efectul faţă de cauză.

De astă dată vom dovedi cum „Protocoalele“ se aplică şi în domeniul mult mai vast al politicii unui mare stat anglosaxon.

Cine citeşte cu atenţie capitolul X din „Protocoale“ desprinde fără greutate următoarea idee a autorului semit: *pentru ca idealul dominaţiunii mondiale a Jidanilor să se înfăptuiască cât mai repede, se impune ca în toate statele să funcţioneze regimul republican şi preşedintele republicii să fie o păpuşă în mâna neamului lui Israel.*

Tactica preconizată faţă de persoana preşedintelui, s'a aplicat în Statele-Unite în timpul războiului mondial şi la încheerea păcii dela Versailles. Wilson nu a fost decât un simplu instrument în mâna Jidadanilor. Precisez aici legăturile lui, nu personale, ci oficiale cu doi Jidani, din puzderia de Semiţi[2]) cari puseseră stăpânire pe mintea şi voinţa preşedintelui visător; ei se numesc: *Bernard Baruch şi Stephen Wise.*

Spre a face să înţeleagă cititorul român, în ce măsură Jidanul *Baruch* centralizase toată energia poporului american, intrat în răsboi, cum o canaliza cu dela sine putere, ce influenţă exercita asupra preşedintelui Wilson, care apare ca un om de paie, traduc din cuvânt în cuvânt câteva fragmente din opera lui *Henry Frord* „Der Internationale Iude“ Hammer-Verlag, Vierte Auflage, din 1922, partea II, pag. 39: *„Treizeci de miliarde dolari a costat războiul pe Statele-Unite; dintre acestea zece miliarde au mers la statele amice din Europa. Intreaga întrebuinţare a acestei sume depindea de aprecierea lui Baruch. El hotăra 1) asupra întrebuinţării de capital în viaţa economică; 2) asupra materialului de război: 3) asupra întregii industrii cu toate modificările şi transformările impuse de situaţie; 4) asupra întrebuinţării oamenilor la serviciul militar pe front sau înapoia frontului; 5) asupra ocupaţiunii lucrătorilor, asupra preţului mărfurilor şi asupra salariilor“.*

Citez din Ford, din aceiaşi scriere, pag. 38, următoarea mărturisire a Jidanului Baruch făcută, când deputatul Jefferis i-a pus întrebarea precisă: *dacă el hotăra ce trebue să primească armata americană precum şi fiecare aliat ca ajutor din partea Statelor-Unite.* Traduc din cuvânt în cuvânt.

„Da, de sigur, eu hotăram. Eu luam răspunderea, şi hotărârea definitivă era în puterea mea: dacă trebuia să primească şi ce anume trebuia să primească armata şi marina, dacă administraţia căilor ferate şi dacă aliaţii trebuiau să primească şi ce anume, dacă generalul Allenby trebuia să primească locomotive sau dacă acele locomotive trebuiau să fie întrebuinţate în Franţa sau în Rusia.

„Această putere, ce abia se poate imagina era toată concentrată în mâna unui om. „Aşa dar toate firele puterii se adunau în mâna dtale“? îl întrebă deputatul Jefferis. „Da, răspunse Baruch, am avut în timpul răsboiului probabil mai multă putere ca ori-care altul; aceasta este fără îndoială“.

Din textele citate rezultă clar, cum Jidanul acaparase toată puterea reducând la nimic autoritatea preşedintelui Wilson şi acelora, cari ar fi trebuit să o exercite în mod normal, dacă nu s'ar fi furişat pe lângă visătorul fără vlagă şi fără voinţă exponentul forţei oculte a Jidovimii americane.

Să vedem acum, ce rol a jucat acelaşi Jidan, Baruch, la conferinţa păcii, desbătută exclusiv între reprezentanţii celor 5 state: Franţa, Anglia, Statele-Unite, Italia şi Japonia. Reproduc din Ford, op. cit. pag 41, următorul fragment:

„El (Baruch) a mers cu Wilson la Paris şi a rămas acolo până la 28 Iunie 1919 ca expert economic pe lângă delegaţia de pace. La întrebarea deputatului Graham: Te consultai des cu preşedintele? el a răspuns: De câte ori îmi cerea sfatul, i-l dedeam. La întrebarea lui Graham: Ai fost în consiliul Domnilor cari se sfătuiau asupra păcii? Răspuns: Da, une-ori. La întrebarea lui Graham: ai fost în consiliul suprem al celor cinci? Răspuns: am fost deseori şi în consiliul suprem.“

Aceste citate fac de prisos ori-ce comentar. Fie-care înţelege şi recunoaşte, dacă nu este Jidan sau jidovit, că în cazul lui Wilson, dus de nas de Jidanul Baruch, se aplică exact doctrina politică coprinsă în capitolul X al „Protocoalelor“.

Trec la al doilea Semit american, care a fost în strânse legături cu Wilson. In ce raporturi a stat preşedintele Statelor-Unite cu rabinul *Stephen Wise*, se poate uşor stabili dintr'o scrisoare pe care o reproducem mai jos, tradusă din cartea lui Roger Lambelin, intitulată „Le Règne d'Israël chez les Anglo-Saxons“, Paris 1921, pag. 70—71.

1) Ori-ce bun Român îşi procură traducerea românească dela I. Moţa, Orăştie.

2) Asupra persoanelor cari înconjurau pe Wilson, vezi *Roger Lambelin, „Le Règne d'Israël chez les Anglo-Saxons“*, carte preţioasa pe care are datoria să o citească oricine pretinde a fi oricât de puţin intelectual în ţara noastră.

Din tonul scrisorii, din coprinsul ei, rezultat din bîrfiri sistematice la adresa statelor din Orientul Europei şi deci şi la adresa României, debitate în rapoarte menţionate la începutul scrisorii, din acest document care constitue o incontestabilă probă, cum Jidanii ştiu să capteze şi să mânuiască ca pe o păpuşă pe un şef de stat, fie-care cititor va afla o dovadă mai mult despre modul cum Jidovimea pune în practică doctrina „Protocoalelor". Iată textul scrisorii:

„Casa Albă, 10 Sept. 1920

„Scumpul meu rabin Wise,

„Sânt adînc mişcat de rapoartele ce-mi adresezi privitoare la încercările şi suferinţele îndurate de coreligionarii Dv în Europa orientală.

„Nici un American, ori-care ar fi rasa ori religia lui de origină, nu poate să nu simţă cea mai profundă simpatie pentru Jidanii Europei centrale, cari continuă să poarte nu numai greutăţile răsboiului dar şi suferinţele rezultând din tratamentul orb şi nedrept, pe care li-l impun guvernele şi popoarele.

„Sper că naţiunile, cu cari întreţinem raporturi politice, vor face totul spre a pune capăt nedreptăţilor, abuzurilor, năpăstuirilor legale cari lovesc populaţiile jidoveşti, aşa cum este specificat în favoarea minorităţilor prin clausa tratatelor de pace.

„Noi ştim în Statele-Unite, unde Jidanii se bucură de cea mai completă egalitate, cu ce lealitate servesc şi cu ce fidelitate apără interesele şi idealul propriei noastre naţiuni.

„Cu o mare bucurie aflu că s'a realizat o ameliorare în starea Jidanilor din Europa orientală. Guvernul meu doreşte cu ardoare ca persecuţiunea contra Jidanilor să se isprăvească pretutindeni şi pentru totd'auna. *Woodrow Wilson*"

După reamintirea acestor fapte, pun o întrebare, bine înţeles *nu* pentru politicianul, care se teme de puterea jidovească, concentrată în „anumita presă" şi în diferitele consilii de administraţie; *nu* pentru intelectualul, dornic de reclamă jidovească sau de avere adunată în grabă din afaceri forestiere sau de altă natură în complicitate cu fiii lui Izrael; nici pentru bietul muritor, care sub povoara vieţii de toate zilele nu are nici timpul nici curajul să-şi dea pe faţă credinţa lui adevărată asupra pericolului jidovesc; *nu* pentru aceste categorii de Români pun întrebarea, ci pentru suflete dezinteresate, independente prin situaţie şi caracter, pentru acele suflete cari sunt speranţa României luptătoare contra atot puterniciei jidoveşti, pun întrebarea: Oare „Protocoalele" nu pornesc din oficina spiritului iudaic, când stabilim prin fapte că se aplică prin Jidani şi în folosul exclusiv al Jidanilor?

I. C. Cătuneanu

Comercianţii şi Meseriaşii români

Intregirea neamului, consfinţită la Alba-Iulia în 1 Decembrie 1918 ne-a găsit pe noi românii de dincoace de Carpaţi într'o stare foarte nefavorabilă, în ce priveşte comerţul şi meseriile. Comercianţii şi meseriaşii români la epoca amintită erau faţă de semenii lor Jidanii, Maghiari şi Saşi, într'un număr disparent de mic. Abia întâlneam prin Braşov, Sibiu, Sălişte, Orăştie, Blaj, Lugoj, Caransebeş câteva firme, case de comerţ, şi ateliere, care puteau fi puse alăturea cu semenii streini, în ce priveşte, capitalul, circulaţia mărfurilor şi cunoştinţele de specialitate. Restul de comercianţi şi de meseriaşi români erau împrăştiaţi prin toate satele şi cătunele noastre. Erau puţini, erau mici în capital şi cunoştinţe profesionale, şi neluaţi în seamă de nimeni.

Dela unire încoace când stăpânirea românească se înscăunase în conducerea politică a ţinuturilor de dincoace de munţi, Românaşii noştri, comercianţi şi meseriaşi, au respirat mai uşor, au început să-şi scoată capul din ascunzăturile şi din uitarea în care se aflau, au ciocănit pe la uşile autorităţilor româneşti şi reclamau pentru ei tot concursul şi toată solicitudinea de care se bucurau semenii lor streini sub stăpânirea maghiară. Alţii au părăsit satele şi s'au aşezat la oraşe pentru a'şi mări afacerile şi pentru a da o creştere mai bună copiilor lor. Dar, durere autorităţile noastre, onoare excepţiilor, nu au fost pătrunse de conştiinţa naţională, grija părintească, ce trebuia să o poarte clasei de mijloc româneşti, foarte debilă (slabă) şi abia în formaţiune. Dovadă nerăsturnabilă este icoana de azi, după 8 ani şi jumătate dela unire a oraşelor noastre, unde majoritatea covârşitoare de comercianţi şi de meseriaşi sunt streinii şi nu românii. Partidele politice în goana lor după partizani şi în ura faţă de tot ce nu le aparţine, prin perindarea lor la guvernare, ajutau pe partizani şi nedreptăţeau pe contrari, aşa că, în loc, ca clasa de mijloc românească, comercianţii şi meseriaşii români să fie obiectul de grije, de sprijin şi de întărire pentru toate partidele politice, acestea nesocotind paguba ce resultă din luptele de partid au înglobat şi pe profesioniştii români în luptele lor fratricide.

Faţă de această stare nefavorabilă, şi din instinct de conservare şi de întărire al neamului românesc, se ridică sufletul ţăranului român, care din belşugul lui de copii, populează din an în an tot mai mult, şcoalele de meserii, atelierele şi prăvăliile cu elemente sănătoase fiziceşte şi moraliceşte, cu ajutorul cărora să romanizăm în viitorul cel mai apropiat oraşele noastre, azi împânate şi stăpânite de streini.

Lipsiţi de ocrotirea părintească a autorităţilor noastre, comercianţii şi meseriaşii români, au început să-şi strângă rândurile, să învie organizaţiunile lor profesionale căzute în uitare în decursul marelui război trecut, şi unde nu existau astfel de organizaţiuni să le înjghebeze. Seria acestor mişcări profesionale se inaugurează cu sfinţirea drapelului Reuniunei Comercianţilor, Industriaşilor şi Meseriaşilor Români din oraşul şi judeţul Cluj la 15 August 1925, şi cu federalizarea tuturor Reuniunilor profesionale româneşti de dincoace de Carpaţi într'o Centrală. Atât sfinţirea de drapel cât şi înfiinţarea centralei Reuniunilor profesionale româneşti, a căutat să fie exploatată în scop politic de către partidul liberal, atunci la putere. Şi deoarece această exploatare de partid n'a reuşit, fiindcă membrii Reuniunei, ca persoane libere aveau şi alte credinţe politice de cât cele liberale, au rămas nerealizate, câteva donaţiuni de zeci de mii de lei promise de foştii miniştri pentru Reuniunea din Cluj. Tot în slujba politicei de partid a fost pus şi organul de publicitate profesional al acestei Reuniuni, „Progresul Economic" (vezi numerele din Februarie 1926) care în urma acestui fapt a trebuit să înceteze. A urmat înfiinţarea Reuniunii profesionale româneşti din Valea Jiului, la 27 Septembrie 1925 (Reuniune care deşi tânără îşi va sfinţi drapelul tricolor în Mai 1927 şi va aranja o exposiţie a produselor membrilor ei).

In Aprilie 1926 Reuniunea din

Arad înființează o bancă pentru membrii ei, prima instituție de acest fel la noi.

In 9 Mai 1926 s'a sfințit drapelul tricolor Reuniunea meseriașilor români din Sibiu cu ocaziunea jubileului de 50 de ani, iar în toamna anului 1926 își serbează jubileul de 25 ani, Reuniunea din Lugoj, și cea din Bistrița.

In 30 Ianuarie a. c. Reuniunea din Cluj înaugurează cu dl prof. universitar I. C. Cătuneanu un ciclu de conferințe, ce s'au ținut și se vor ține regulat în fiecare Dumineca după masă în sala Camerei de Comerț, și cu participarea căminurilor de ucenici. S'au ținut până acum 7 conferințe bine cercetate și apreciate de membri. Tot atunci s'a înființat secția „Ajută-te Române" a Reuniunei pentru ajutorarea reciprocă a membrilor ei.

In 18 Ianuarie a. c. și Reuniunea din Arad a înaugurat un ciclu de conferințe cu dl prof. I. Baba, care se ține regulat Marțea și Vinerea seara, la școala de comerț din Arad. (Fiind conferințele aranjate în zilele de lucru când profesioniștii sunt obosiți de muncă și de necazuri, credem, că nu vor putea fi deajuns de cercetate și de apreciate de membrii Reuniunei).

In 6 Ianuarie a. c. a aranjat o petrecere curat românească (ca producție artistică, ca program de dans, și ca invitați) Reuniunea din Cluj. Astfel de manifestațiuni culturale și petreceri românești vor fi aranjat desigur și Reuniunile din alte centre, pe care din lipsa unui organ de publicitate profesional al breslașilor români nu le cunoaștem.

Din cele expuse mai sus se vede clar că profesioniștii români, ajutați de oamenii de inimă, se mișcă, caută să se afirme în concertul național românesc, ca elemente constructive, și utile alcătuirei de Stat, ca apoi să poată reclama cu mai multă tărie concursul, sprijinul și ocrotirea în cel mai înalt grad atât dela cetățenii ce se numesc pe sine Români, cât și dela toate autoritățile înlocuind în mod absolut pe toți confecționatorii și pe toți liferanții streini, cu elemente românești dar fără îndatoriri de înglobare în luptele de partid, ci ca români afară de politică.

Pentru ilustrarea situațiunei profesioniștilor români din Cluj față de streini mă folosesc de raportul Autorităței Ind. a Municipiului Cluj No. 420—1926. In anul 1926 s'au eliberat la Români 213 brevete de meserie față de 281 în anul 1925 de 279 în anul 1924, deci o scădere foarte simțitoare. La finea anului 1926 erau în mâna Românilor 1609 brevete de meserie față de 5873 brevete aflătoare în mânile minoritarilor. Aceste cifre arată numai numărul brevetelor dar dacă am căuta raportul între români și streini luând de bază averea, am ajunge la o cifră de cel puțin de 80 de ori mai rea ca aceia a numărului. Cred că această situație a elementului românesc — rea destul — se menține, cu oarecari diferențe, în toate orașele noastre de dincoace de Carpați.

Crearea și întărirea clasei de mijloc românești și cu ajutorul ei, românizarea orașelor noastre să ne fie scopul tuturor acțiunilor noastre!

Rugăm pe toate Reuniunile de Comercianți și de Meseriași Români din părțile alipite la România Mamă, să ne dea rapoarte despre activitatea lor, despre neajunsurile lor și despre dorințele lor, pentru a face tot posibilul ca Românul să profite în primul rând, în țara Românească!

Șt. Peneș

In legătură cu complotul comunist din Ungaria

Ziarele din ultimele săptămâni ne-au adus știrea că la Budapesta s'a descoperit un complot comunist pus la cale de Szántó Zoltán și alții. Aceștia voiau ca la 15 Martie să proclame din nou dictatura comunistă, sub conducerea lui Béla Kun. In scopul acesta au fost finanțați din greu de Sovietele rusești. Abia cu două săptămâni mai de vreme i-a răușit Poliției din Budapesta să descopere acest complot, care putea să aibă reușită sigură la data fixată (15 Martie). Reușita demascărei acestui complot se datorește multor avantagii pe cari le poate avea la îndemână poliția și siguranța ungară. Probabil că și la Budapesta ca și în alte centre mari, portarii de hoteluri și hoteluri particulare sunt agenți ai siguranței Statului, indiferent de proprietarul întreprinderei. Lumea din Budapesta care a trecut odată prin baia de sânge a revoluției comuniste, sigur că a fost un sprijin eficace pentru descoperirea complotului.

Ziarele mai spun că după declarațiile celor prinși acest complot are ramificații și în statele succesoare ale Austro-Ungariei. In acest caz ne putem închipui ce poate fi la noi, când în Ardeal se plimbă neconturbați corifeii comunismului ungar, iar granița dinspre Sovietele rusești este deschisă pentru toți aceia cari plătesc vamă. Ca să ne dăm seama de greutatea cu care Siguranța noastră operează în atari cazuri, nu de mult a arestat pe un periculos comunist jidan **Salamon Izrael** care la Câmpia Turzii și-a cumpărat moșie, și-a zidit o fabrică pe prețul hoțiilor făcute în județul Sălaj. I-a trebuit Siguranței să cerceteze aproape trei ani, până când a alcătuit un dosar, pe baza căruia a putut aresta pe acest criminal perciunat.

In Cluj avem un buchet de comuniști din banda lui Béla Kun, cari sunt plasați pela gazetele evreo-maghiare și pe la intreprinderile jidovești. Comuniști de mai mică importanță trecuți la noi trebue să fie plasați în toate părțile pe la întreprinderile circumcise, avându-și consemnul dat de statmajorul dela Cluj. Iată numele acestor periculoși comuniști (despre trecutul lor ne vom ocupa îndată): **Diénes László** împreună cu nevastă-sa **Irina Diénes Goetz, Kadar Imre, Sas Lászlo, Szabo Imre, Darwas Simon, Forizs Lajos, Ormos Ede, Rudas Moricz, Lászlo Arnold, Székely János, Halász József, Farago Miklos** (despre acesta se spune că ar fi plecat la Viena, să avem grijă să nu se mai întoarcă), **Győri Ernő, Giszkalai János, Dr. Elekes,** neurolog etc. Dintre aceștia unul singur e creștin. La Budapesta numiții, în timpul războiului au fost plasați pela gazetele circumcise, de unde apreciau eroismul acelora cari își lăsau ciolanele pe front. In acelaș timp pregăteau un front mai mult experimental, sub conducerea unui deștept perciunat Iaszi Oszkár (în matricula talmudică trecut cu numele de Iakobovits,) și se ocupau cu așa numite studii sociale. In acest scop au înființat la Budapesta o societate de studii sociale cu numele unguresc de **„Társadalomtudományi társaság"** (Societate de studii sociale). In 1917 au prins curaj după reușita revoluției din Rusia și abia așteptau momentul ca să se deslănțuie revoluția pregătită în dosul frontului și în special în capitala Uugariei, în birourile oculte ale acestei Societăți.

In revoluția ungurească fie care și-a avut locul fixat mai dinainte. La întrarea armatei române s'au împrăștiat în toate părțile, cu consemnul întâlnirei întrun cataclism social

mai formidabil. S'au împrăştiat ca ostaşi bine disciplinaţi acolo unde li s'a dat ordin. O parte sunt la noi, alţii în Ceho-Slovacia, Jugo-Slavia, dar stat-majorul, în frunte cu Jászi, este la Viena, unde de altfel este şi centrala propagandei comuniste, **Kominternul** rusesc. Ba unii au ajuns şi la New-York sub conducerea numitului **Göndör (Nathan Krauss)** un perciunat estrem de periculos.

Incântaţi de reuşita societăţii de studii sociale dela Budapesta, au încercat să infiinţeze şi în noile posturi strategice astfel de societăţi. Structura acestor societăţi de studii sociale este cam la fel cu a lojilor Francmasone şi anume: Ca să nu fie demascat scopul pe care-l urmăresc, întradevăr arborează un program vag de studii sociale şi atrag în combinaţiile lor oameni cari habar n'au de ce se pregăteşte. Bineînţeles oameni de influenţă cari le servesc, apoi, de paravan. Să vorbim de ce este la noi în Ardeal. Direct nu putea să ia contactul cu masele comuniste deoarece nefiind cetăţeni se expuneau să fie scoşi din cauză, iute şi de grabă. De altfel e destul dacă au legături ascunse cu şefii comuniştilor dela noi. Capul echipei **Diénes**, este în legături de bună prietenie cu **Aradi Viktor şi Kertész**. In acest scop au înfiinţat la Cluj aşa numita societate „Társadalomtudományi társaság" în care au atras persoane politice influente.

Sedinţa de constituire a avut loc în Aula primăriei Clujene într'una din Duminicele lunei Octombrie 1926. A expus programul pe româneşte profesorul **Cheresteşiu,** un circumcis român, câştigat pentru Talmud de soţia sa, jidovoaică. Pe ungureşte a expus acelaş program numitul **Dienes Lászlo** [1]) fost comisar al poporului la Budapesta şi actualmente, credem, şeful echipei ardelene. Programul deşi vag, totuşi în esenţă ar urmări armonizarea social-politică a românilor cu minoritarii. Au atras în cursă români, despre care credeau că le pot servi de paravan până când îşi urmăresc scopurile ascunse Nu s'au înşelat. Au fost români cari au întrat în această combinaţie din orgoliu, crezând că pot face ceva, în dorinţa ca ei să fie cei dintâi cari ar realiza ceva pe terenul armoniei ardelene. Alţii învăţaţi să între în orice combinaţie, unde este de încasat, de oarece până acum le-a mers bine, plasându-se în tot felul de consilii de administraţie bine plătite. Programul a fost împărţit pe secţii, dintre cari cea mai importantă, secţie social-politică a fost încredinţată lui **Kadar Imre (jidan)**, om de încredere al bandei. Această societate îşi are filialele ei bine organizate în provincie, unde bine înţeles au fost încorporaţi şi oameni de ai noştri cu greutate; de altfel, soluţie luată în sedinţa de constituire.

Ca să ne convingem de seriozitatea înfăptuirei acestei societăţi, nu ştim dacă dela constituire s'a mai ţinut vre-o şedinţă cu toţi membrii aleşi — vedem pe şeful, pe Diénes retras la conducerea unei secţii care nu dă de bănuit (secţia filosofiei sociale). **Diénes** a mai fost trecut în coloanele acestei reviste, au fost demascate faptele lui din revoluţia ungară, trebuia numai decât organele de stat indicate să vie şi să-l ridice. (Vezi Infrăţirea Românească din 15 Februarie 1927). Dar totuşi să fim documentaţi asupra bunelor lui intenţii să vedem ce face. E de câţi-va ani în România, dar nu a avut curiozitatea să înveţe româneşte. Mă întreb atunci, cum crede, că s'ar putea realiza programul arborat, programul ticluit, bine înţeles foarte vag, dar pentru ei cu precise scopuri. Hai să zicem şi noi, să-i credem omului, că e greu la cap şi nu poate învăţa limba românească. In acest caz să vedem ce face în altă parte. Redactează o revistă „Korunk" pe româneşte după traducerea lor „Epoca noastră" la care colaborează nume obscure din toate centrele conduse de bagheta mai mult sau mai puţin magică a **iudeului Iászi Oszkár.** In primul număr desvălue programul. Inşiră o mulţime de baliverne în legătură cu civilizaţia actuală. După el omenirea s'a sbătut în decursul vremurilor să-şi găsească un echilibru, să găsească o concretizare precisă a culturei sale, dar nu i-a reuşit. Şi mai ales acum toate ramurile ce caracterizează această cultură, rezultatul frământărilor de veacuri, au ajuns la faliment. Inchee cu imperativul vag, că împreună cu colaboratorii lui perciunaţi sau neperciunaţi să găsească din rezultatele trecutului elementele, cari ar putea servi ca bază culturei noi europene, căreia ei ar fi chemaţi să-i dea fiinţă. Un colaborator al publicaţiei care şi-a făcut datoria talmudică în revoluţia ungurească, fostul asistent la ospiciul de nebuni din loc **Dr. Elekes** îşi ia rolul în serios şi începe să facă diagnoza omenirii, după el suferindă de o nevroză caracteristică veacului de acum. După el armatele duse să servească un ideal pe câmpul de onoare, au fost prada deslănţuirei instinctelor celor mai ascunse; eroul care a murit cu accente înălţătoare pe buze este o brută, care s'a întors la **primitiv.** Aceste instincte deslănţuite, au desarmonizat în aşa fel omenirea în cât era inevitabil să cadă sau în comunizmul binefăcător sau în fascizmul foarte puţin agreat de golaşul savant al nevrozelor. Un alt jidan **Hamburg József** îmbrăţişează chestiunea sionismului, care ar fi o mişcare, ce tinde la rezolvarea chestiunei evreeşti în Europa. După el este fecund acest sionism şi este singurul curent care ar putea armoniza civilizaţia umană decăzută. Trebue să-şi cimenteze cuibul palestinian, apoi să se pună pe treabă şi să dea omenirii o cultură eternă. (Nu se ocupă cu rezolvarea chestiei evreeşti din alte continente unde jidanii îşi fac mendrele cum le place în mijlocul popoarelor stăpânite de europeni.) Mai sunt articole iscălite de diferiţi obscuri ai condeiului, articole cari bat în aceiaş strună a bolşevizmului deghizat. Sunt traduceri din Panait Istrate, comunism pe faţă — proză, care la noi, după cunoştinţele noastre, este oprită. Această publicaţie este probabil organul oficios al societăţii „Társadalomtudományi társaság".

Să analizăm puţin din micile rezumate, să le dăm puţină atenţie acestor scribi ai comunizmului mascat. Noi românii suntem foarte satisfăcuţi de înălţimea la care a ajuns cultura umană, la care voim să încopciem şi noi câteva zale, după îndeplinirea idealului naţional geografic. Ne lipsim de noua cultură, pe care vreau să o creieze câţi-va obscuri şi pe care ar vrea să o armonizeze talmudul. Această armonizare ar costa omenirea mult sânge şi multe lacrămi.

Nu-i mai puţin adevărat că poporul nostru în momentele supreme de reală înfrăţire românească şi-a dat drumul la instincte, dar nu de acelea pe cari le-ar fi dorit Dr. Elekes, deci în zadar ar încerca să ne aplice şi nouă diagnosticul. Poporul român are fondul sufletesc clasic, pe care şi l-a păstrat cu sfinţenie în decursul veacurilor. Acum ar fi momentul să-şi exteriorizeze acest fond sufletesc, să-l concretizeze, ca zalele cari le vom încopcia la cultura umană să reînvie partea de lanţ din care şi-a păstrat acest tezaur.

[1]) Dr. Szabó László. A bolsevizmus Magyarországon pag. 35.

Până acum v'am dat atenţie, v-am analizat faptele şi intenţiile, să nu spuneţi că suntem neumani, deşi cu bruta comunistă ar fi trebuit să procedăm ca la menajerie cu tridentul lui Neptun. După ce v'am demascat, să vă făurim o sentinţă. Să nu credeţi că noi procedăm, cum aţi procedat în revoluţia ungurească, suprimând fiinţe nevinovate fără nici o sentinţă. V'am făcut dosarul şi cel mai simplu lucru pe care-l cerem Siguranţei Statului este, să vă dea peste graniţa prin care aţi trecut la noi.

Aceşti indivizi, foşti corifei ai revoluţiei din Budapesta, cari au şcoala şi ştiu cum se pregăteşte o revoluţie comunistă, trebue imediat expediaţi, unde-i aşteaptă sentinţele de moarte date de mult. Dintr'odată am rezolva o chestiune care credem că-şi are deschis în permanenţă dosarul în biurourile Siguranţei Statului.

In ce priveşte oraşele din Transilvania cari sunt minoritare, unde s'au plasat bine aceste molii cu chip de om, ar trebui ca printr-o hotărâre a Ministerului de Interne toţi portarii de hotele şi hotele particulare să fie scoşi şi înlocuiţi cu voluntari, cari ar fi devotaţi agenţi ai siguranţei Statului la postul lor. De altfel aceşti voluntari au fost destul de nedreptăţiţi la împărţirea bunurilor, unde ar fi trebuit să fie în fruntea listei.

Noi ne facem datoria de buni români, denunţând pe aceşti periculoşi indezirabili, de cari ne-am putea dispensa, aşteptând ca autorităţile în drept să-şi facă datoria.

Înfrăţirea Românească

Procesele studenţeşti

O lege veche a naturii spune că omul devine cu atât mai îndârjit, cu cât îl persecută cineva mai mult. Acest fenomen se poate verifica şi cu seria neîntreruptă a proceselor studenţeşti, care s'au judecat, dela începutul tinerei şi viguroasei mişcări naţional-creştine şi până în ziua de azi.

Ar trebui să umplem zeci de coloane tipărite, dacă ar fi să reproducem lista complectă a tuturor „proceselor naţionale", care s'au judecat la toate instanţele civile şi militare din ţară.

Câtă trudă, risipită în vânt, din partea „ministerului public", care reprezintă „interesele superioare ale societăţii", de o parte; — iar de altă parte timp pierdut, fără nici un rost, pentru sărmanii inculpaţi, cu pelerinagii nesfârşite spre Templul Dreptăţei, cu aşteptări chinuitoare pe culoarele pline de fum şi praf, cu procedurile complicate dela instrucţie şi, în fine, cu emoţia puternică, pe care orice om cinstit şi conştient de nevinovăţia sa, o simte în faţa barei Justiţiei.

Iar rezultatul atâtor pregătiri laborioase, cu dosare voluminoase şi rechizitorii aspre, este câte un verdict de achitare, rostit, cu glas înăbuşit de înduioşare, de către preşedintele unei Curţi cu Juraţi sau a unui Consiliu de Războiu.

Pătrunderea instinctivă a realităţilor tragice, în care se sbate ţara şi iubirea pentru neam şi legea strămoşească nu lasă să fie întunecat glasul conştiinţei curate, pe care au jurat să o respecte cei ce judecă procesele studenţeşti.

Şi aici glasul cetăţeanului paşnic, care munceşte trudit o viaţă întreagă pentru a nu se putea ferici nici el şi nici familia lui, în propria sa ţară, — se uneşte cu glasul marţial al ostaşului, care stă veşnic în gardă, pentru a pregăti apărarea naţiunei în caz de primejdie. Juratul şi Judecătorul militar îşi întind frăţeşte mâna şi vestesc cu glasul tare, care pătrunde în toate colţurile ţării şi care trece chiar dincolo de frontieră, că ei aprobă, cu conştiinţa împăcată, răspândirea şi adâncirea tinerei mişcări, pătrunse de idealism şi vigoare morală.

Deci, conştiinţa ţării s'a pronunţat, scurt şi categoric, că nu a fost, nu este şi nu va fi nici odată, nici crimă, nici delict şi nici contravenţie, fapta de a-ţi *„apăra sărăcia şi nevoile şi neamul.*

Pentru cine observă însă sufletul studenţesc, aşa cum se manifestă el în viaţa zilnică a vieţii universitare, se lămuresc, tot mai precis, următoarele două concluzii fireşti, ca orice lege a naturii:

Intâia: vexaţiunile inchisitoriale, la care sunt supuşi studenţii, în cabinetele de instrucţie, nu fac decât să-i îndârjească şi să-i împingă spre o mentalitate şi mai radicală şi mai extremistă.

A doua: sentinţele de achitare, care complectează ultima filă a dosarelor studenţeşti, ca un nimb de glorioasă încoronare a unei activităţi rodnice, întăresc pe studenţi şi mai mult în credinţa lor. Aceste sentinţe constituesc un corectiv şi în acelaş timp o compensaţie pentru neplăcerile instrucţiei.

Dar timpul pierdut nu se mai poate recâştiga.

Iar instrucţia încheiată stabileşte adeseaori câte o vină fantezistă, lipsită nu numai de criteriile raţionale ale conştiinţei obsteşti, ci chiar şi de elementele constitutive ale infracţiunii juridice. Deci totul se face numai pentru ca să piardă timpul în zadar şi anume atât judecătorii, cât şi apărători, cât şi „inculpaţi".

In acelaş timp judecătorii ar putea să judece procese serioase, cari periclitează temeliile societăţii; iar apărătorii ar putea să salveze viaţa câte unui nevinovat, contra căruia numai aparenţele pledează pentru vinovăţie; şi în fine „inculpaţii", — adică inimoşii studenţi, cari iubesc şi apără, poate mai mult decât toţi escrocii şi paraziţii politici, Credinţa, Dinastia şi Naţiunea — ar putea să-şi vadă de carte şi de muncă, pregătindu-se temeinic, pentru lupta grea a vieţii, care îi aşteaptă în viitorul apropiat.

Caius Bardoşi.

De zece ori mai lacom decât Grecul; de o sută de ori mai neonest; fără patrie înafară, dar tot odată fără patrie înăuntru, înlocuind orice idei de teritor prin solidaritatea alianţei universale în contra a tot ce nu-i rabinie; negaţiunea cea mai absolută a moralităţii; pungaş prin religiune şi spion prin temparament, Evreul este moartea României...

B. P. Haşdeu.

LISTA NEAGRĂ

Pentru cel care și-a călcat jurământul

Dacă nu ne-am ocupat de persoana dlui Roman, deși ne-a părăsit ca un trădător, ne-am abținut numai pentrucă am nutrit un dispreț suveran pentru acela care a fost secretarul Ligii..

Nu pentrucă faptul n'a răscolit în sufletele noastre indignare și scârbă, ci pentrucă am socotit că persoana dlui R. nu merită nici un pic de atenție.

Când însă, glasuri din opinia publică, au interpretat ca o indiferență tăcerea noastră încărcată de dispreț, atunci era firesc să dăm ca răspuns expresia acestui glas, care pornește din sânul studențimei.

*

Dl avocat Valeriu Roman ne-a părăsit. A trântit ușa și a eșit din Ligă. Nu cercetăm motivele cari l-au determinat să facă aceasta, pentrucă suntem siguri că a făcut-o, zice dsa: „pentru binele acestui neam oropsit a cărui scăpare n'o vede decât în partidul liberal“[1]). Au mai făcut și alții acelaș lucru și nu numai dela noi, și încă oameni cu oarecare suprafață.

Cert este că a eșit, nu ca să stea de o parte, căci dsa a întrat în partidul liberal. Știți în partidul răposatului Constantinescu. (A murit Porcu, bine că l-a luat Dzeu, să mai facă și altora loc).

Noul înscris în partidul liberal scrie și „articole de fond“ în ziarul „Națiunea“ din Cluj, de unde știm și noi că e fost președinte (socialist, nici că se poate într'alt loc), fost secretar (ligist) și actual *„simplu membru“* liberal. Dl V. R. e modest. Nu vânează situații. Se mulțumește (când nu poate) și cu mai puțin.

Din partea noastră, mărturisim că dacă dl V. R. ar fi stat de o parte și nu s'ar fi înscris într'un partid, noi nu ne-am fi ocupat de persoana dsale, pentrucă — s'o spunem pe față, nu merită să ne pierdem vremea. Ne cunoaștem oamenii. Ce e drept de multe ori prea târziu. Ca și în cazul de față.

1) In numărul 3 din „Acțiunea Românească“, dl Roman scrie: *„E bine ca fiecare să aibă o ambiție de a se consolida materialicește, pentrucă un popor de calici nu multă ispravă poate face.*

Dar înscrierea în partidul liberal, ne silește să trecem peste cuvintele lui Dante: *„Non ragioniam di lor ma guarda e passa“*[1]), și vom vorbi, deschis și fără reticențe.

N'avem nimic de ascuns și nu vrem să fim servii întunericului.

Mi-aduc perfect de bine aminte, de unele zile ale anului trecut, petrecute în județul Someș. Eram acolo în propagandă, formam organizații, sfințeam steaguri și luam jurământul țăranilor vrăjiți de noile glasuri, cari predicau adevărul asupra situației elementului băștinaș față de scursorile galițiene, tăbărâte pela mijlocul nopții în sânul nostru.

Eram, într'o zi, în balconul unei case împreună cu dl V. R., iar la spatele nostru erau vre-o zece preoți, pe când jos, mulțimea, într'un moment de înălțare sufletească, repeta jurământul rostit de fostul secretar al nostru și actualul membru în partidul liberal.

Și le spunea de încheiere dl R.: *„Acela dintre noi care-și va călca acest jurământ sfânt,* **să fie împușcat** *ca un câne de ori care dintre dvoastră“!* O spunea cu glas tare, bătându-se cu pumnii pe piept.

Dar nu este singura declarație pe care a făcut-o dl R.

A mai spus acelaș lucru, pe același ton și la Cluj (atunci când vorbiai de pe tribuna arenei sportive dle R.) și la Satu-Mare, și unde nu le-a spus, oare? Cine dintre noi nu l-a auzit? Și cine este vinovatul, mă întreb eu, dacă noi astăzi *trăim epoca excrocilor ideii naționale?*

Și totuș poate dsa neagă că ar fi spus, aceste cuvinte, că ar fi rostit această sentință, pentrucă, știți, „verba volant“, dar „scripta manent“ și pentru aceasta, ne permitem, dle R., să reproducem dintr'un articol al dtale, apărut în numărul 3 din „Infrățirea Românească“, an. II, pg. 5, col. I, al. ultim, următoarele rânduri:

„Noi cu toții *jurăm* formal pe drapelul nostru cu svastica. *Jurăm* că vom lupta în contra elementului jidovesc (ce va face dl R. când va fi fixat pe o listă cu un circumcis?) și împotriva *elementelor corupte*[1])

Și atunci, cum își poate închipui cineva zice tot dl R. că noi ne vom încălca jurământul solemn pentru a face servicii unui sau altui partid politic? Chiar dacă s'ar găsi între noi vre-un **nemernic**, care ar fi gata să'și *speculeze jurământul*, marile masse ale țăranilor... nu pot fi cumpărate cu nici un preț“.

„Cum își poate închipui cineva, zice dl R. într'alt loc, că noi să ne apropiem de aceia, de cari o lume întreagă ne desparte (e vorba de partidele politice). Numai calomnia este capabilă de atâta stupiditate să susțină o astfel de posibilitate“.

Atât.

Ai auzit, dle fost președinte și fost secretar? Cel care-și calcă un jurământ sfânt, e un ticălos, e un nemernic, pentrucă jurământul a fost făcut în fața altarelor creștine, pe sf. cruce. Dta, ai luat jurământul atâtor sute și mii de țărani, ni-l-ai luat chiar și nouă, și azi, dta ești primul care-l calci.

Care preot, din care sat și din care țară te-a deslegat de jurământ? Cine a deslegat, ce-a legat Dzeu?

Hahamul, dle R., dar nu preotul creștin, care știe ce înseamnă un jurământ.

Dar acum vii dta și ne vorbești[2]) de unire sufletească, de morală, de patrie și binele neamului?, „cari numai prin partidul liberal se vor rezolvi fericit! Chiar dta, care spuneai că partidele noastre sunt jidovite, că trebue să ne lăpădăm de ele și să luptăm împotriva lor? Chiar dta care spuneai: prezentăm lumii lista membrilor în consiliul de administrație a băncii Marmorosch-Blank. In această listă găsim reprezentat partidul liberal prin dnii A. Constantinescu și Duca, actuali miniștri“? (Locul Porcului e vacant acum).

Unde este consecvența, unde este caracterul dtale, dle R.?

Dar de acea scenă din localul Ligii, când s'a hotărât ca advocații ligiști să nu apere în procese pe jidani, îți mai aduci aminte? Pentru ce s'a făcut oare?

1) Să nu ne ocupăm de ei, să îi privim (cu dispreț) și să trecem (înainte). Divina comedie. Infernul cant. III.

1) Auzi, dle R., și împotriva elementelor corupte, deci, împotriva lui Văitoianu Weithoferi și împotriva „abia naturalizatului sârb Franasovici, care nu dintr'o simplă întâmplare se găsesc în fruntea celei mai neomenoase panamale a pașapoartelor“. (Vezi „Acțiunea Românească“, No. 3) după cum nu e o simplă întâmplare nici înscrierea dtale în partidul în care răposatul Constantinescu-Porcu a lăsat școală în urma lui.

2) Vezi „Națiunea“ de Vineri 18 Martie 1927.

Eu îmi amintesc de toate acestea şi mă doare că te-am însoţit în propagandă, la Someş şi la Satu-Mare, ca şi în judeţul Clujului.

Mă doare că te prezentam ca un fruntaş al ideii naţionale, când de fapt erai un excroc al ideii, căci trăim, din nefericire, precum am spus, epoca excrocilor ideii naţionale.

Te prezentam ca un moralizator al vieţii publice, şi căutam să resping învinuirile preoţilor, cari îmi spuneau că la bacalaureat te-ai fotografiat în *uniforma ungurească* şi că ai luat *apărarea jidanilor împotriva ţăranului român.*

Iată-ţi dle R, fotografia văzută de unul care s'a încrezut prea mult în cuvintele dtale şi căruia acum îi este *ruşine să mai meargă pe unde a fost cu dta.*

Dacă nu va fi destul de clară, vom căuta să o mai luminăm.

Ion I. Şerbu

... Banca Salariaţilor ! ? ...

Acum; oricine, nu numai clar văzătorii, poate să înţeleagă: că *toate devalorizările, realizate după războiul mondial,* **paradoxal**, *s'au produs prin oficiile bancare!..* După războiul mondial au apărut *Băncile de Devalorizare!...* Toate aceste oficii bancare, *multe prin inconştienţă,* formând adevărate bande, specializate în sisteme de jefuire au colaborat la realizarea programului talmudic, *„a poporului ales“ „a descendenţilor lui Iuda“...* sub comanda *„alianţei Internaţionale Israelite“...*

Chiar oficinele bancare — învolburate în vâltoarea operaţiunilor inaugurate — în cele din urmă, contrar voinţei, s'au auto-mutilat prin devalorizare — şi ele se găsesc în cea mai groaznică suferinţă!... *Intregul sistem al acţiunei economice se găseşte la un moment de paralizie generalizată!...*

Devalorizările — nu s'au oprit la sistemul monetar-economic — au mai cuprins şi prea multe energii individuale, care, acum nu mai pot să folosească nici lor... nici conaţionalilor... nici societăţii organizate...

Civilizaţia, însă-şi, este ameninţată!...

*

După-ce s'a împedecat efectuarea controlului averilor funcţionăreşti — îndrăsneala şi neruşinarea crescând — prin coalizarea funcţionarilor — salariaţi... mulţimea celor-ce nu şi-au făcut datoria — se solicită şi pe cei ce ar mai fi rămas la locul cinstei — se manifestă tendinţa de înfiinţare a *„Băncei Salariaţilor“...* care, mai exact, s'ar putea şi ar trebui să se numească *„Banda Salariaţilor“!...*

„Banda Salariaţilor“ va cuprinde pe funcţionarii dezertori-jefuitori, care, câte unul, nu erau îngăduiţi, legal, să facă parte din vre-o *„bandă cu vechime“* sau să reprezinte vre-un interes social, anonim, în concurenţă sau contradicţie cu statul — judeţul — comuna!...

„Banda Salariaţilor“ — în calitate de mare societate anonimă, permiţându-şi acte interzise, legal, oricărui individ — îşi propune, să continue opera de jefuire a ţării româneşti, sub firma legală *„Banca Salariaţilor“*, care de aici înainte — nu va mai opera în solda vechilor banditi — va opera, pe compt propriu, în concurenţă (la întrecere) cu celelalte instituţii similare...

...Atunci...

...Salariaţii, poate vor huzuri...

Ţara, desigur şi mai mult va suferi!...

— — — — — — — — —

Tristă situaţie!... Perspectivă şi mai tristă!!...

Vai şi amar este de gospodăria păzită de dulăi înflămânziţi de pofte ne-înseiate... gata să devoreze carnea otrăvită de hoţul ce aruncă cu meşteşug drăcesc!!!...

— — — — — — — —

*

Infiinţându-se *„Banca Salariaţilor“* nici un funcţionar nu va mai putea fi pedepsit — fiecare, fiind în acelaş timp şi *„om de afaceri“*, **va putea dovedi averea jăfuită... prin „Banda Salariaţilor“!..**

— — — — — — — —

Desfiinţându-se bariera dintre *„cinste şi hoţie“...* egalizându-se *„permisul şi interzisul“...* se ridică jaful la înălţimea dogmei în viaţa de stat prin răsbotezarea *„Bandei Salariaţilor“* se lărgeşte sfera de acţiune a *„Trotzkilor“* şi se asigură realizarea viziunei talmudice a succesorilor lui *„Iuda“*, reprezentaţi prin *„Alianţa Internaţională Izraelită“* şi sprijinită de *„Liga Naţiunilor,“* ca biurou mondial jidănesc la Geneva, **cu sucursale în toate ţările unde se găsesc inconştienţi care să formeze „Bande de Salariaţi“!** şi pentru complecta reuşită a succesorilor lui „Iuda“ (a jidanilor), mai trebue, să se pună în aplicare şi legea presei, **prohibirea liberei exprimări a ideii!** Jidanii vor lătra, vor cânta! Românii nu vor putea plânge nici crâcni! Tzirelsohnii (jidanii) au spus'o în Parlamentul şi Şcoala României Mari!

„Caveant Consules“!

Ing. V. Gheorghiu.

Răspuns în chestiunea cu Administraţia Financiară din Aiud

„Invaţă dela cei mai bătrâni decât tine, cere-le sprijinul, ascultă de sfaturile şi îndrumările lor“.

Ce înţeleaptă e această zicătoare! Dar cum? Privită printr'o prismă generală.

Oare toţi cei mai bătrâni decât noi sunt bărbaţi cinstiţi, de caracter şi inteligenţi?

Nu! Sunt o seamă de indivizi, cari deşi ajunşi la ranguri mari, totuşi nu trebue urmaţi, ci din contră, să urîm laturea rea a caracterului lor.

Ca tineri studenţi, cu suflete nepătate de ipocrizie, de falşitate şi egoism, cu puteri proaspete, suntem însetaţi de lumină şi adevăr, suntem dornici de muncă, de luptă, pentru a face să se întroneze în ţara noastră dragostea de neam, cinstea, munca şi dreptatea. Aceste sunt razele divine vărsate în sufletele noastre, din sufletul apostolilor neamului, din sufletul profesorilor, din sufletul marilor luptători ai ideii, din sufletul acelora, cari au avut şi au un mare ideal, şi luptă pentru el, fericirea şi prosperarea ţării.

Pe aceşti bărbaţi îi ascultăm, le dăm cinstea cuvenită, şi chiar ne închinăm lor, gata fiind a-i urma în lupta pentru ajungerea scopului ideal, până ce mai există în noi o putere de viaţă!

Pe aceia însă cari n'au nimic sfânt, lipsiţi de ideal în sensul măreţ al cuvântului, cari lăsând în uitare ori ce interes obştesc, caută numai interesul propriu, pe aceştia zic, îi dispreţuim şi fără şovăire căutăm a le desveli păcatul, şi a le arăta ce s'ascunde sub masca lor!

Să trecem la fapte.

Vreau să vă arăt cum dl Igne, ajuns administrator financiar în Aiud e un înstreinat, e un jidovit. Iată, ce mi s'a întâmplat:

Scăpat de pe băncile liceului, după 8 ani de muncă, plec într'una din zilele lui Septemvrie, cu diploma de bacalaureat şi cu toate actele

necesare la Adm. Financiară din Aiud, unde erau vre-o câteva posturi vacante, să solicit şi eu un post, pentru a-mi putea continua studiile la universitate. Mă prezint, în biroul dlui Ignea şi respectuos îl rog să-mi dea un ajutor.

Dl Ignea, nu ştia, sau nu vroia să ştie, ce se petrece în mecanismul acelei administraţii ce avea onoarea a o conduce, azi fiind prim-administrator Dl Giurginca. Nedând nici o importanţă cererii mele, mă trimite la Dl Ászmán, şeful personalului. Acest individ, mândru, ca şi când ar fi în Budapesta, vorbia foarte prost româneşte, un fel de limbă mixtă. Indiferent de aceasta, el era şef, iar eu unul ce se ploconeşte. Imi spune la început că nu sunt locuri vacante, pe urmă că sunt, dar trebue să mă supun la un examen de capacitate. Mă supun fireşte, îi răspund. Imediat se improvizează o comisie de examinare compusă din Dl Gyurcsányi un alt domn ungur şi Dl Ászmán. Fac probele scrise şi pe urmă oralul. Aici îmi venea să pufnesc de râs, că Dl examinator (Ászmán) nu ştia să-mi pună întrebări. In sfârşit, îmi face un proces-verbal favorabil şi-mi spune: „Poţi pleca acasă liniştit, căci îţi vom comunica numirea, când va veni dela Minister“.

Plec... Aştept o lună, în urmă merg să mă interesez... Când colo, ce să vezi? Actele-mi erau lăsate în uitare în vre-un dosar de ale lor. După ce-l întreb de numire îmi răspunde: „Actele încă nu le-am trimis, căci este numai un post vacant (de împiegat) la care mai concurează şi un jidan, un anumit: Baruch Sami. Nu ştiu care din Dv. va fi numit, în tot cazul un jidan, că e mai bătrân şi că are o praxă de birou, fiind că a fost câtiva ani în biroul unui advocat.

Când aud de jidan, mă gândesc: jidanul dracului o fi uns osia, cum zice Românul. Imi iau actele, să-mi caut existenţa în altă parte. Peste 3 zile jidanul a fost numit în post. Şi acum daţi-mi voe Dlor să Vă întreb: „Astfel ştie Dl Ignea, pus în fruntea unei instituţii să încurajeze tot ce-i românesc? Astfel de lucruri se întâmplă în România-Mare, care până mai eri era subjugată, era călcată în picioare şi batjocorită de străini, cari n'aveau nimic comun cu pământul şi cu sufletul nostru? Au trebuit să lupte zeci şi sute de ani marii eroi ai neamului, marii luptători ai ideii, ai condeiului, până ce cu atâtea jertfe ne-au scăpat de urgia lor, ne-au făcut stăpâni, ne-au făcut să dăm mâna toţi cei ce avem un suflet românesc. Nu s'a terminat răsboiul a strigat un român adevărat! Nu! Şi nu se va putea termina când şi azi în ţara noastră, *jidanii sunt preferiţi în serviciile statului*, studenţilor români cu pregătire superioară! Vom lupta deci, şi vom avea credinţa celor ce cred într'o izbândă a dreptăţii, vom învăţa să purtăm stindardul idealurilor noastre, spre ţinta din urmă:

Mărire şi glorie!

Ion Şuteu.

Situaţiuni intolerabile la Aiud

In atenţia Dlui Prefect

In numărul trecut al revistei, s'a vorbit de penitenciarul din Aiud, precizându-se anumite lucruri în legătură cu nenorocirea ce o constitue lipsa — totală — de antreprenori români la diferitele ateliere ale penitenciarului.

Tot ce s'a spus, s'a spus precis, totul e adevărat. Conducătorii şi exploatatorii diferitelor ateliere sunt streini. Date pozitive:

Lingner, exploatează atelierele de tipografie şi ţesetorie. *Bela Görög* (perciunat), atelierele de croitorie. *Neumann*, exponentul „Goronului“; atelierele de pantofărie; *Kralik*, atelierele de impletituri, etc. Acesta e adevărul, ce nu poate fi contestat nici de patronii acestor înstrăinaţi, cari şi-au pus în gând să-şi creeze situaţii (precum şi-au şi creiat) din munca celor 690 deţinuţi.

Mai mult, abuzul şi obrăznicia susnumiţilor indivizi merge până la sfidarea autorităţilor româneşti. Cazul cu jidanul Görög a fost relatat. Iată cum se prezintă:

Acest jidan (cu mutră de Satană), vrând să-şi trimită soţia în Ungaria, a cerut intervenţia dlui Neamţu, directorul penitenciarului, pentru obţinerea unui paşaport. Acesta a intervenit la dl subprefect dr Ciura, ca dsa să ordone eliberarea paşaportului. Aici o mică paranteză, să citim ce scrie pe uşa cabinetului secretariatului prefecturii: *„Intervenţiile personale pentru eliberarea paşapoartelor sunt cu desăvârşire interzise“*.

Acest ordin este semnat de dl dr Cuşută, prefectul judeţului şi, fiindcă eliberarea paşaportului Görög trebuia să urmeze calea legală, dl Iustin Sava, secretarul prefecturii, a spus-o categoric, cum a spus-o în toate cazurile. Urmarea a fost că, acest slujbaş cinstit şi om al datoriei la un moment dat a ajuns într'o situaţie foarte penibilă: lupta între disciplină şi conştiinţă! El, împreună cu subşeful de biurou Ioan Crişan, veniseră noaptea, la orele 3 dela o anchetă şi dimineaţa, la orele 8 au fost în biurou, lucrând în continuu până la orele 14$^{1}/_{4}$, când au închis uşa, pentruca să nu fie conturbaţi de public şi să-şi poată pregăti dosarul de anchetă, să plece din nou. Imediat după aceasta a bătut la uşă dl subprefect, care dăduse ordin mai înainte să facă paşaportul lui Görög, în mod excepţional şi nu l-au făcut, fie din motivul că nu au avut timp, sau din motivul că, au vrut, să-şi îndeplinească o datorie de conştiinţă. Deschizându-i uşa şi văzând că, paşaportul nu este gata, a strigat pe dânşii, într'un mod cum numai un om muşcat de şarpe poate sbiera, să facă paşaportul jidanului şi să i-l prezinte spre subscriere, apoi a izbit uşile dela cabinetul prefectului, încât de după usciori au eşit nouri de colb. La fel a făcut apoi cu uşile dela cabinetul dânsului. Vă puteţi închipui în ce situaţie sufletească a ajuns acest funcţionar român, când şi-a văzut conştiinţa şi zelul, terfelite în faţa unui jidan scârbos, acel slujbaş, care a intrat înainte de aceasta cu 7 ani, ca un mic funcţionar şi prin corectitudinea exemplară în anii din urmă a devenit o forţă de muncă în administraţie. Imi aduc aminte că, după aceasta, aproape două săptămâni n'a eşit din palatul prefecturii, era trist, lucra în biurou până târziu noaptea şi de câte ori mergeam să-l chem undeva, îmi răspundea: „mi-e ruşine şi de pământul care mă ţine“. Toate acestea s'au petrecut *în lipsa dlui prefect al judeţului, fiindcă, ţin să accentuez, prefectul dr Cuşuţă, adevărat român şi patriot, îşi cunoaşte datoria şi prin munca ce a depus-o până acum în ogorul binelui ţării, se poate spune că a realizat în judeţul nostru ceeace n'au putut realiza toţi prefecţii dela unire încoace: întronarea dreptăţii şi încetarea abuzurilor.*

Aiudul jidovit, cuibul şovinismului din trecut şi din prezent, a refuzat să adăpostească în biurourile atâtor slujbe, mulţi tineri români bacalaureaţi, în schimb 80% din slujbaşii

autorităților sunt străini. Cazul dela Administrația financiară. In căutarea unei slujbe mai mulți studenți am întrat să ne încercăm norocul la Administrație. Răspunsul a fost: nu se poate, posturile sunt ocupate. Țin să amintesc că, la cassierie se vorbește mai mult în limba lui Árpád.

La cassierie e o unguroaică, care nu-și ia osteneala să învețe limba statului, știind că autoritățile nu o obligă.

Sărmană țară! Studenții n'am avut loc la o slujbă. Streinii ne batjocoresc. De altfel s'a dovedit incapacitatea celor dela Administrație: înainte de venirea dlui Giurginca ca administrator, toți jidanii primeau brevete. Prețul nu-l cunosc. Noroc că, providența s'a îngrijit, știm și credem, precum s'a dovedit dl Giurginca, își face datoria.

Meritul acestei stări atât de triste îl are administratorul Ignea, de care ne vom ocupa în special. Cu funcționarii români și cu limba română nici la judecătoria de ocol nu stăm mai bine. Aici, funcționarele dlui judecător Moldovan și azi îl agrăiesc în oficiu: „Biró ur kérem!“ Aceasta se aude zilnic, iar intendentul, când este trimis la celelalte oficii de stat, salută: „Alázatos szolgája!“, în loc de salutul românesc. Este aceasta o lipsă totală de demnitate națională! Până când, dlor?! In cei 8 ani de stăpânire românească trebuia să-i învățați să respecte Statul și limba lui, nu pentruca să-i desnaționalizați, ci pentrucă să știe că sunt în slujbă românească!

Comerciul în Aiud, industria și tot ce se chiamă mijloc de câștig, este în mâna evreilor.

Aici este domiciliul și magazinele lui Berkovits, Benyovits, Klemm, Wolf, Festinger, Fenichel, care a avut cutezanța să-l scuipe pe părintele Candin Suciu din Măgina, în fața jandarmilor unguri, atunci când aceștia îl internau și să afirme, înaintea publicului că, ar merita mai bine ștreang, și atâția alții, cari sfidează limba prin traduceri de reclame, într'un mod caracteristic perciunaților. In timpul prefectului liberal, dr. Velican, *au ajuns jidanii să facă bal mascat în aula prefecturii*, cu concursul și a dlui subprefect, dr. Ciura, care a participat la acest bal. Unii dintre jidani, foarte satisfăcuți, aveau îndrăsneala să sfideze pe Români cu vorbele: „Așa-i dle că, ungurii nu au făcut nici un bal în sala aceia și numai nouă ne-a reușit să o obținem!“ Conducătorii județului nostru de atunci nu numai că au dat-o jidanilor să facă circ în ea, ci au postat întreagă poliția și soldații Batalionului în jurul palatului și în grădina notarului public. Dupăce a trecut în pace, motivau că, balul s'a dat în scop de binefacere, pentru o societate românească cu caracter filantropic. Dar binefacerea jidovească s'a mărginit la suma de 1716 Lei! Aula prefecturii este un local care trebuie să inspire prestigiu românesc iar nu să fie întrebuințată pentru balurile mascate ale jidanilor! Culmea rușinii conducătorilor județului de pe atunci!... Curat ca la stâna fără câini!

Acești jidani, satane de treapta lui Berkovits, Benyovits, își râd de noi și mulți români li se închină; un os de ros prinde totdeauna bine.

Eu cred că va sosi ceasul... și amar va fi atunci...

*

Studenții din Aiud s'au organizat. *Liga Apărării Naționale Creștine* a luat ființă și aici. Era o necesitate reclamată de toți cei ce simțesc românește. Și cum străinii privesc neîncrezători faptele noastre, viitorul le va dovedi puterea noastră. Credem în victoria celei din urmă dreptăți, fiindcă suntem slujbașii ideilor: *Christos, Regele, Națiunea...*

Ion Rațiu
V. președintele org. L. A. N. C. din Aiud.

Pentru Dl Comand. terit. al Corp. VI. Armată și pentru Dl Prefect Cușută

Cerem îndepărtarea și pedepsirea Românului ticălos și venal, care poartă numele Iuliu Russu, notar în comuna Uioara.

Abuzurile și fărădelegile se țin lanț. Pretutindeni acelaș spectacol trist și degradator. Autoritățile noastre nu respectă legile, călcându-le în picioare fără ca măcar să se aplice vinovaților vre-o sancțiune.

Zilnic ne vin știri și scrisori prin cari oropsiții țărani ne descopăr stări anormale, îngrijorătoare despre felul cum înțeleg organele administrative să aplice legea.

Zilnic ni se scrie că în cutare comună și în cutare orășel, s'au comis ilegalități, s'au încetățenit zeci de familii jidovești, pe baza unui certificat eliberat de rabinii, ajunși ofițeri de stare civilă pentru orice venitură galițiană.

Un caz elocvent este orășelul Uioara din jud. Alba, unde în urma neregulilor săvârșite, s'a ordonat o anchetă din partea prefecturei din Aiud. Ancheta a fost condusă de către dnii I. Sava și Crișan, în deosebi împotriva notarului I. Russu.

Nu știm precis care este rezultatul anchetei. Cert este că s'au găsit nereguli. Totuș prefectura, credem noi, nu le cunoaște pe toate, deaceea ne permitem să reproducem unele din ele, ca să știe opinia publică românească de ce mârșăvenii au fost capabili unii oameni în cari statul român și-a pus deplină încredere.

Toate faptele lor constau mai ales din acte false date Jidanilor și Ungurilor în decursul mai multor ani de funcționare a notarului Iuliu (Gyula) Rusu și a pretorelui Ionel (János) Deák. Și pentru o mai bună și detailată cunoaștere, a falșurilor și a altor fapte cerem unele răspunsuri, rugând totodată pe domnii cunoscători să nu se supere pentru cuvântul cerut, anume:

1. Sub rabinului din loc, Friedmann Isac, i-s'a eliberat din partea președintelui comunității evreești un certificat în care se arată că, funcționează ca sub-rabin la sinagoga din loc. Pe baza acestui certificat *notarul Iuliu Rusu i-a eliberat certificate comunale necesare la dispensa militară.* In aceste certificate s'a arătat întotdeauna că funcționează ca subrabin în loc *din 1924 pe cât timp, după cum se poate constata din evidența biroului de populație și din archiva comunei prin care cere așezarea de domiciliu, el s'a așezat în comună abia în Octomvrie 1926.*

Nu înțelegem cum susnumitul subrabin a primit certificate pentru a fi dispensat de miliție încă din 1925 cât timp el își are domiciliu numai din 1926. La aceste rugăm în special pe dl primar Marin Dreghiciu să răspundă.

Sub-rabinul nu posede certificatul, de patru clase medii, nici diploma. De câte ori i-au fost cerute de către cercul de recrutare Alba-Iulia și Bistrița, n'au putut fi presentate, spunându-se totdeauna că sunt la Ministerul Cultelor. *Rugăm cercul Alba și Bistrița să facă cercetări în acest senz.*

2. Alt caz. *Ludovich fiul lui Izidor Ştenberg* proprietar de moară, *a fost amânat, dela serviciu militar* pentru debilitate fizică generală, pe cât timp numitul şi pe timpul recrutării era tot aşa de voinic ca şi azi. Amânările s'au făcut de regulă după câte un banchet aranjat de notarul Iuliu Russu pentru comisia de recrutare de pe atunci. Cuvintele exprimate la banchet: *„Ştenberg plăteşte"* nu le-am uitat încă. Ce zic la acestea domnii Iuliu Russu şi Deák János, care, cu ocazia unei petreceri a Casinei funcţionarilor, a declarat că este ungur de 18 carate?

După cât ştiu contra notarului Iuliu Russu, în acest senz, s'a făcut o anchetă, dar a fost muşamalizată de prefectura Alba.

Rugăm consiliul de răsboiu să ordoneze examinarea susnumitului Ludovich Ştenberg, din contigentul 1923.

3. Tot în Uioara funcţionează în mod clandestin în strada Horea, o *şcoală pentru talmudiştii,* cari sunt veniţi din toate părţile, îndeosebi din nordul Ardealului şi care şcoală e susţinută de advocaţii evrei şi alţi evrei cu dare de mână. Funcţionează această şcoală *fără să aibă vre-o autorizaţie* şi fără ca cineva să se intereseze despre modul cum ea funcţionează. In timpul rugăciunilor făcute, urmate de baterea peptului, tragerea de perciuni şi de urletul lor de dimineaţa până noaptea târziu, nu se pot odihni creştinii, deci cerem Primăriei luarea măsurilor necesare pentru îndepărtarea lor din comună.

4. In primăvara anului 1926 au venit în Uioara doi percuinaţi şi anume: *Grünfeld şi Nierenfeld,* depozitari de cherestea. După sosirea lor în comună, în decurs de 2 ore *au obţinut aşezarea de domiciliu, brevet industrial şi autorizaţie pentru stabiliment necesar la depozitul de cherestea.*

Toate acestea s'au făcut într'o zi de Vinerea, în cancelaria dlui Iuliu Rusu, cu uşile închise şi perdelele la ferestre, fiind primul secondat de pretorul Deák János. *Un biet creştin Pongraţ Ioan* umblă de ani de zile pentru autorizaţie, de stabiliment, fiind şi acesta depozitar de lemne, dar *este respins de toate auroritătile.* La acestea rugăm pe dnul secretar Gheorghe Vişia să răspundă, fiind pe atunci în serviciul primăriei.

5. In numărul de 1 Martie 1927 se arată că notarul Iuliu Rusu ar fi adus peste 50 familii de Evrei, pe cari i-a încetăţănit cu dela sine putere. Aici a fost rugat dl I. Sava să răspundă însă ne având dnia sa datele suficiente, rugăm pe dnul primar Dreghiciu să ne trimită un extras din procesul verbal al consiliului comunal, din care reies sumele fixate de notarul Rusu ca taxe pentru aşezare de domiciliu, cari apoi au fost supuse consiliului comunal pentru aprobare. Taxele percepute de notarul Rusu pentru dresarea actelor sunt cu mult mai mari, iar pentru un câştig real toate acele familii evreeşti cărora li s'a aprobat aşezare de domiciliu, au fost avertizate să părăsească comuna, dar tot odată li s'a pus în vedere că pot face recurs. Recursurile au fost făcute pe lângă încasarea de 120 lei de fiecare recurs şi înaintaţe preturei, clasându-le la dosar, fără să se i-a vre-o măsură de către pretură. Cerem la fel ca fostul pretor Chirilă Curta să dea lămuriri în privinţa aceasta.

6. Medicul veterinar evreu, *Pastor Polach* (Eugen) *în 1921 a fost repatriat în Uungaria, în 1923 s'a reîntors cu paşaport, iar în 1924 contra legii şi regulamentului pentru constatarea naţionalităţii române, a fost înscris în listele de naţionalitate, la poziţia 445 iar azi este numit ca medic veterinar în plasa Brad.*

Noi rugăm autorităţile în drept, să şteargă pe susnumitul evreu din listele de naţionalitate.

7. Un caz similar îl avem cu *Silaghi Ignac,* fost cofetar, iar azi funcţionar la uzinele „Solvay", cumnatul pretorelui Deák János. Acest Silaghi Ignac a venit în anul 1923 în Uioara şi *fără ca să aibă indigenatul în Uioara a fost înscris în listele de naţionalitate la No. 1247* cu toate că legea prevede clar că toţi aceia cari la data unirii 1 Dec. 1918 nu aveau indigenatul în comuna în cari domiciliau în 1924 cu ocazia întocmirii listelor, nu pot fi înscrişi, decât în comuna unde îşi au indigenatul. Dar nu s'a ţinut evidenţă de acest articol de lege, căci Silaghi Ignac a fost înscris în acelea liste de către pretorul Deák (Ionel) jános şi Rusu (Iuliu) Gyula, care la alegerile comunale accentua că „este Dumnezeul Uioarei şi că populaţia de frica lui îl consideră la fel."

Dela uzinele „Solvay" au fost şterse 11 persoane din listele de naţionalitate fără de nici un motiv. Totuş motivul este foarte cunoscut, deoarece dl Rusu s'a exprimat în diferite rânduri că, stergerea acestor persoane este în favorul domniei sale, căci tot dânsul le va regula chestiunea de încetăţenire, fabrica „Solvay" fiind o vacă bună de lapte, de unde poate câştiga anual sute de mii de lei, fapt care se poate vedea în „Universul" din 25 Febr. 1927.

In ce priveşte ştergerea celor îndreptăţiţi pentru a fi înscrişi în listele de naţionalitate, cât şi a celor înscrişi pe nedrept, rugăm autorităţile şi pe dl secretar al prefecturei din Aiud, Iustin Sava, să răspundă.

8. In No. din 15 Febr. 1927 din „Infrăţirea Românească", sub titlul „Ce se petrece la Uzinele „Solvay" din Uioara" este vorba de directorul *Karl Negro,* caracterizându-l astfel: „Karl Negro, incarnaţiunea unui trecut obscur şi a unui suflet asemănător numelui ce-l poartă, insignifiant ca valoare intelectuală şi compromis moraliceşte". Acest Karl Negro în toamna anului 1926 a inaintat actele de naţionalitate la Curtea de Apel, Cluj, fără de a anexa extrasul de naştere. Mai pe urmă fiind cerut, de Curtea de Apel, Cluj actul de naştere, acest act după cât suntem informaţi a fost *falsificat* de notarul Iuliu Rusu, fiind trecut Karl Negro ca născut în Bistriţa, până când se ştie foarte bine că este născut *dincolo de Tisa,* în patria lui Árpád. Pe baza acestui act fals, i-s'a şi aprobat de Curtea de Apel din Cluj cetăţania română.

De asemenea rugăm Curtea de Apel, Cluj să anuleze hotărârea dată în acest senz, iar pe dl Visia să probeze falsul, fiind pe atunci la primărie, iar pe dl Ieromin Manta să revină în continuarea articolului publicat în 15 Febr. 1927.

Toate aceste înşirate mai sus sunt numai unele din multele ilegalităţi comise în Uioara. Vă întreb fraţilor: cine nu rămâne răpit de îndrăsneala unor astfel de oameni, cari n'au făcut altceva, decât şi-au tradus prin fapte însăşi fiinţa lor?

Este o situaţie care nu mai are nevoie de nici un comentariu!

Faptele mârsave vorbesc dela sine şi autorităţile ca şi perstoanele vizate sunt datoare cu clarificarea acestor puncte, dându-ne răspunsul cuvenit.

In numărul viitor: „Iudaizarea comunei Uioara sub notarul Iuliu Rusu.

Martirii noştri

Politicianii noştri, cu multe lucruri se ocupă, numai de unul şi-au uitat cu toţii. Nu se ocupă nimenea de martirii neamului, cu toate că ei s'au jerfit pe altarul patriei, pentru răscumpărarea noastră a tuturor, de sub jugul strein. Avem o mulţime de martiri la Beliş, unde au fost arşi pe rug de vii, avem şeapte la Bologa, cari au fost omorîţi în chipul cel mai îngrozitor, a căror corpuri au fost în întregime străpunse de baionetele evreo-maghiare din bandele ce se numeau „Săcuii". Asemenea avem o mulţime la Poieni, Valea-Drăganului, Igărişte, Ciucia, Negreni etc., cari toţi au murit între cele mai grozave chinuri în iarna anului 1918. Cu toate acestea, despre aceşti martiri nu pomeneşte nimenea nici un cuvânt, sunt părăsiţi de aceia, pentru cari s'au jerfit, doar modestele cruci de lemn, de mai veghează la capul lor.....

Aproape după toţi au rămas familii numeroase, orfani şi văduve, cari n'au primit absolut nici un ajutor din partea nimănui, ba ce-i mai mult, nici o vorbă bună.

De când s'au jerfit aceşti martiri, au trecut 8 (opt) ani de zile, de atunci nimenea nu s'a mai interesat de ei, sau de soartea familiilor rămase după ei. Nimenea nu le-a cercetat mormintele; doar văduvele şi orfanii lor, ocazional, când petrec câte un mort în acel cimitir.

Nu numai că nu s'a făcut nimic pentru îmbunătăţirea acestor familii nenorocite, dar nu li s'a plătit nici până acum, puţina despăgubire de răsboiu, ce a rămas neştearsă din declaraţiile înaintate în aceia cauză, cu toate că tot mereu se trîmbiţă prin ziare *„Plata despăgubirilor de războiu"*.

Cum, pentru ori ce lucru se găsesc bani berechet, când este bunăvoinţă, n'ar fi fost rău dacă s'ar fi ridicat şi în cinstea acelor martiri un monument, ca să rămână vie amintirea lor şi generaţiilor ce vor urma.

In anul 1925 am fost informat că Dl Dr. Amos Frâncu, Emil Şiancu şi Dl protopop Aurel Munteanu, au luat iniţiativa de-a ridica în Huedin un astfel de monument pentru eroii şi martirii căzuţi la Ciucia etc.

Subsemnatul în numele Bologanilor am şi oferit în mod gratuit piatra de granit pentru ridicarea acelui monument, însă cu atât am rămas, de atunci până azi nu s'a făcut nimic.

Acum de nou sunt informat că Dl Dr. Amos Frâncu ar avea de gând ridicarea acelui monument, însă de data aceasta, în Cluj.

De aceia, eu iar am oferit în mod gratuit, granitul necesar, pentru acel scop.

Ar fi bine, ca toţi bunii români să deie mână cu mână şi dacă alt ceva nu se poate, cel puţin acel monument să se ridice în cinstea acelora cari şi-au jerfit viaţa pe frontul dela Ciucia şi împrejurime pentru înfăptuirea idealului nostru.

Bologa la 14 Martie 1927.

Ioan Potra.

O lămurire

Intr'un articol, recent apărut în revista noastră, în care se face elogiul lui Mussolini, s'a comparat Dictatorul Italiei cu Impăratul Napoleon. Aici s'a spus că amândoi sunt genii şi amândoi sunt italieni. Insă Napoleon, după-ce şi-a părăsit Italia şi-a reocupat-o, pe urmă cu armatele franceze a furat o mulţime de obiecte de artă din patria lui.

Am dat o precizare, într'un recent articol, în care am spulberat bănuiala că ne-am fi atins de prestigiul armatelor franceze.

Dl Consul al Republicii Franceze din Cluj, Contele de Laigue, s'a declarat în faţa martorilor, *pe deplin mulţumit cu această precizare*, pentru care ne-a mulţumit călduros.

Am primit însă, la redacţie o scrisoare, prin care ni-se cere ca să rectificăm două afirmaţiuni şi anume că „Napoleon ar fi italian", iar al doilea că ar fi „furat obiecte de artă din Italia".

Răspunsul nostru este următorul: Noi nici odată nu am vroit să jignim susceptibilitatea naţională a vre-unui conaţional sau strein. Cu atât mai puţin pe aceea a unui francez. Aceasta am spus-o respicat în precizarea, pe care a luat-o la cunoştiinţă, cu atâta satisfacţie Dl Consul francez.

In privinţa lui Napoleon avem de adăugat că noi am recunoscut, chiar şi în textul articolului incriminat că a fost *„un geniu."* Il considerăm şi noi „ca pe cea mai mare glorie militară Franţei", ba putem chiar spune că este unul dintre cele mai strălucite figuri ale tuturor războielor din istoria universală.

Suntem gata, mai departe, să susţinem că Napoleon a fost cetăţean francez, întrucât insula Corsica, unde se găseşte oraşelul lui de naştere, Ajacio, a fost anexată Franţei, cu un an înainte de naşterea lui Napoleon. Dealtcum Napoleon însuşi s'a simţit totdeauna francez.

In privinţa faptului afirm că ar fi „furat obiecte de artă suntem gata să lămurim că această afirmaţiune corespunde numai concepţiei moderne a dreptului internaţional public. Insă mentalitatea contimporană a lumii în care trăia Napoleon, la începutul sec. XIX-lea, nu a considerat transportarea obiectelor de artă din Venezzia şi Florenţa ca „hoţie", ci ca simplă *„capturare"*, pe care Napoleon a făcut-o urmărind idealul să facă din Paris o capitală a lumii, înpodobită cu trofee din toate ţările, pe care le-a invins.

Dăm expresia regretului nostru că articolul apărut a provocat o neînţelegere şi a dat loc la o interpretare greşită, pe care noi nu am înţenţionat-o.

Cu aceasta, declarăm prezenta chestiune ca definitiv închisă.

„I. R".

INFORMAŢIUNI

De ce nu sprijineşte Banca Naţională, o bancă românească?

Banca Comercianţilor şi Meseriaşilor Români din Arad, ş'a încheiat primul bilanţ. La un capital deplin vărsat de lei 1.703.420 arată active de 2.425.925 Nu arată nici un beneficiu, dar în schimb amortizează 59646 lei din mobiliar şi presintă la taxe de fondare o sumă de 51032 Lei, sume care de fapt sunt beneficiu. Foarte corect că banca nu distribue această sumă de peste 110.000 Lei, ci îşi consolidează existenţa.

Ne surprinde foarte mult, examinând acest bilanţ că Banca Naţională a României, şi Creditul Industrial, instituţiuni financiare creiate în primul rând pentru finanţarea elementelor şi intreprinderilor curat româneşti, nu figurează ca creditori

ai acestei tinere bănci chemată să creeze, să susţină şi să întărească pe comerciantul şi pe meseriaşul român, în cuibul jidovizmului ce se chiamă Arad. Ştim că intreprinderea Fraţilor Neumann beneficiază de zeci de milioane credit de la instituţiunile susnumite în timp cè Banca Comercianţilor şi Meseriaşilor români, nici un ban. In chipul acesta lucrând, se vor jidovi complet oraşele noastre, iar guvernanţii noştri se vor putea desfăţa în iluzii, că guvernează România Mare! unde Românul e sclavul economic al Jidovului.

*

O Intrebare dlui inginer St. Mateescu din Arad

Dl Ing. St. Mateescu, dir. Uzinei electrice văzând că Banca Comercianţilor şi Meseriaşilor români din Arad nu poate da cauţiune, ese din direcţiunea acestei bănci pentru a se înscăuna în aceiaş situaţie la banca „Arădana" mai bănoasă, cu mulţi clienţi jidovi şi alţi streini.

Frumoase exemple de cum se înţelege la noi crearea clasei de mijloc româneşti, şi cu ajutorul ei românizarea oraşelor!

*

Prefectura şi Primăria îşi fac reparaţiunile de automobile, într'un garaj, al unui fost bolşevic ungur, cât timp există în oraş un garaj excelent al meseriaşului român St. Feier Dl Feier are cuvântul!

*

Procese studenţeşti. Joi în 24 Martie a avut loc în faţa Consiliului de războiu din Cluj, procesul intentat dd. Dr E. Pascu, fost preşed., al centrului studenţesc, E. Butnariu şi Gh. Muntean, acuzaţi fiind că în ziua de 10 Maiu anul trecut au vrut să defileze cu steagul pe care se afla cusută o frumoasă svastică Consiliul ne găsind în acest fapt nici o vină, i-a achitat cu unanimitate.

*

In 6 Aprilie, va avea loc, tot în faţa Consiliului de războiu, procesul stud. Mureşeanu şi Ion Şerbu, acuzaţi că ar fi lovit câţi-va jidani în anul trecut la Baia Mare. Impreună cu ei mai sunt acuzaţi încă *2* învăţători români şi 8 jidani, aceştia din urmă fiind provocatorii scandalului.

Procesul promite a fi din cele mai interesante şi ne vom ocupa în numărul viitor mai pe larg.

*

Situaţia gravă dela Iaşi. Se ştie că studenţimea ieşeană — fiind oprită de a participa la serbările dela Chişinău, — a declarat o grevă în semn de protest pentru ziua de 30 Martie.

Prof. Răşcanu însă, a adresat cuvinte injurioase studenţimei, care înţelegea să respecte o hotărâre luată de „Asociaţia Studenţilor Creştini", pentru care fapt s'a prezentat la dsa o delegaţie de studenţi cari i-au cerut să-şi retragă cuvintele însultătoare. Prof. Răşcanu a refuzat să stea de vorbă cu studenţii (pentru dsa, student e sinonim cu derbedeu), ba ce e mai mult a trimis servitorul să cheme forţele poliţieneşti pentru arestarea studenţilor, cari şi-au permis să-i ceară retragerea insultelor. Acest profesor însă, nu s'a oprit aci. Esind din camera unde se afla, a trecut în sala în care se găsiau studenţii şi a tras un foc de revolver asupra studentului Hâncu, care din fericire n'a fost atins.

Studenţimea creştină a făcut toate demersurile necesare pentru pedepsirea acestui profesor care-şi închipuie că se găseşte dincolo de Nistru, şi împotriva prefectului de poliţie care n'a intervenit în desfăşurarea scandalului.

Datorită acestei situaţii, studenţii ieşeni, au declarat grevă şi pentru ziua de 31 Martie, luând hotărârea ca la cursul prof. Răşcanu să nu urmeze nici unul până Luni în 4 Aprilie.

*

Notarul jidan Filip Rotschild a fost suspendat. Am arătat în nrul 8 al revistei noastre, unele dintre multele abuzuri şi fărădelegi comise de susnumitul notar în comuna Moisei din Maramurăş. Datorită acestui fapt şi în urma inzistentelor continui depuse din partea locuitorilor români din aceea comună, jidanul Rotschild a fost *suspendat.*

Aducem şi pe această cale cele mai călduroase mulţumiri dlui prefect T. Doroş, care a luat această măsură apărând interesele Românilor maramureşeni, împotriva banditismelor notarului jidan. Sperăm ca această măsură să servească de lecţie şi altora.

*

Cine sunt stăpânii la Cernăuţi. In „Glasul Bucovinei" din 16 Febr. a. c. găsim următoarea informaţie: **Farmaciile de serviciu de noapte la Cernăuţi.** *La 1 Februarie 1927*: I. Constantinescu Frunză, Herold Gustav, Sager Sigmund, Kuzmany Alex. şi Stenberg Siegmund. *La 17 Febr. 1927:* Fiebert Norbert, Guttman Abraham, Geller Iosif, Storfer Samuel *La 18 Febr. 1927:* Benedict Iosif, Grossman Lear, Peristein Caesar, Greif Max şi Branovitzer Leopold. *La 18 Febr. 1927*: Deligdisch Siegfried, Fait Matei, Dobroschi Francisc şi Herschmann Heinrich.

Tabloul se termină aici. Noi constatăm că între 17 nume cari se termină în „berg", „mann", „stein" şi „tzer" s'a cuibărit şi unul care se termină în „escu"

Ne întrebăm noi. Ce caută acest „escu" în ţara martinului David Falik şi a jupânului Mayer Ebner.

Alte comentarii le credem de prisos şi lăsăm cetitorilor noştri, să tragă singuri concluziile asupra acestei situaţii.

*

O întrebare. Dl ministru Petrovici, răspunzând dlui Cuza care a luat apărarea studenţilor, relevă unele părţi instigatoare şi revoluţionare dintr'un manifest studenţesc.

Dsa se indignează că studenţii au spus: „Să ia aminte, mai bine, că nemulţumirile de tot felul ce am acumulat, pot exploda cândva, sfărâmând capetele seci."

Dece se supără şi se revoltă dl Petrovici, tovarăşul lui Wumbrandt? Se simte poate vizat?

*

Din Impărăţia lui Troţchi. Cetim în „*Scutul Naţional*", care apare la Chişinău, următoarele date asupra situaţiei din Rusia sovietică:

„...In anul 1926 s'au creat zece şcoli profesionale jidoveşti. Soviete pur jidoveşti şi fără nici un acoperemânt erau în Ucraina 15 în anul 1925, 95 în 1926 şi 111 până la prezent. dintre cari 69 orăşeneşti şi 42 săteşti. Există 36 tribunale şi 4 judecătorii **cu limba oficială idisch.** Acuma se înfiinţează Cercuri de Recrutare jidoveşti. Casele de economie şi credit jidovesc se înmulţesc pe zi ce trece..."

Iată care este *prezentul* nefericitului popor rusesc:

Iată care este viitorul sărmanului popor român, care nu vede cu un ceas mai de vreme pericolul ce-l aşteaptă pentru ziua de mâine.

*

Toate manuscrisele cari privesc partea redacţională a revistei, se vor adresa secretariatului de redacţie, Str. Bob 7, Cluj.